

Крынічка

Вядучая рубрыка Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

АСНОЎНЫЯ ХВАРОБЫ ПАМІДОРАЎ

Хворыя памідоры — прыкмета недастаткова добрай агратэхнікі: людзі вырошчваюць невялікі набор культур і вельмі часта грэбуюць севазваротам. Акрамя таго, не ўсе ведаюць аб сучасных метадах лячэння хвароб.

Расада ў гэтым годзе была нейкая вадзяністая, уся знікла. Што гэта было, і што рабіць у такіх выпадках?

Гэта была знакамітая чорная ножка — грыбная хвароба расады таматаў. Яна выяўляецца так: сцяблінкі на ўзроўні глебы становяцца вадзяністымі, бурымі, расада нікне і гіне. Хворы ўчастак рэзка адзелены ад здоровага караня і здаровай верхняй часткі сцябла.

У наступным годзе добра прамыйце і стэрылізуйце скрыні для расады, прапарце грунт, кіпяціце ваду для палівання. Важна выконваць тэмпературны рэжым, не загушчаць пасевы!

Памідоры пачынаюць цвісці і пладаносіць — і тут на ніжнім лісці з'яўляюцца дзіўныя невыразныя светла-жоўтыя плямы.

Гэтыя плямы паказваюць на самы пачатак бурай плямістасці. Правярце ніжні бок ліста, там з'явіцца шэры налёт, гэта грыбныя споры. Вельмі хутка ўсе лісты памідораў, акрамя самых верхніх, стануць бурымі, скруцацца, засохнуць і павіснуць. Калі нічога не рабіць, расліна загіне.

Спрыяльныя ўмовы для развіцця бурай плямістасці: высокая вільготнасць; рэзкая змена тэмпературы ад халаду да +20 і вышэй.

Асабліва хутка бурая плямістасць развіваецца ў цяплицах.

Рэкамендуецца часцей праветрываць цяплицу, каб вільготнасць трымалася на ўзроўні 60-70 %, і ўсё будзе

добра! Выдаляйце ніжняе лісце і практыкуйце севазварот.

На лістах і пладах нейкія карычневыя плямы, яны прама на вачах распаўзаюцца.

Гэта фітафтароз. Яго прыкметы: распаўзаюцца карычневыя плямы на пладах; такія ж плямы на ствалах і лісці, плюс белы налёт спораў; на зялёных пладах плямы бурія, падскурныя; плады спачатку цвёрдыя, як камяні, а потым становяцца мяккімі.

Пры першай прыкмеце хваробы выдаляйце хворую расліну і знішчыце за межамі ўчастку, закапайце ці спаліце. Астатнія таматы апырскайце 1 % бардоскай вадкасцю. Калі год вільготны, паспрабуйце апырскванне некалькі разоў з інтэрвалам 10-12 дзён. Надалей саджайце памідоры як мага далей ад бульбы.

Нейкія дзіўныя ўціснутыя плямы на верхавінах пладоў.

Гэта вяршынная гнілата. Хутка плямы размягчацца і пачнуць гніць. Хутчэй за ўсё таматы не паспеюць саспець і ападуць. Лепш такія расліны прыбраць, каб яны не заразілі іншыя.

Вяршынная гнілата развіваецца на засаленых глебах, а таксама на глебах, у якіх зусім мала (ці замнога) кальцыя. Калі рэгулярна ўносіць фос-

фарна-калійныя ўгнаенні, таматы будуць устойлівыя да ўзбуджальніка вяршыняй гнілі.

Што рабіць, каб таматы не хварэлі грыбнымі хваробамі?

- Вельмі важны севазварот: каб таматы не хварэлі вяршыняй гнілатой і іншымі грыбнымі хваробамі, іх не саджаюць на тым жа месцы раней, чым праз тры гады.
- Увосень рэкамендуецца глыбокая перакопка глебы.
- Перад пасевам апрацоўвайце насенне 1 % раствора марганцоўкі (замачыць насенне на 24 гадзіны, потым прасушыць).

І галоўнае: заўсёды праветрывайце цяплицу!

Плады таматаў становяцца прама драўлянымі.

Гэта столбур — заразная і вельмі небяспечная вірусная хвароба. Таматы хварэюць ёй у вельмі спякотнае лета. Пачынаецца яна з таго, што верхавіна сцябла ружавее, лісты прымаюць фіялетавае адценне і складаюцца вакол галоўнай жылкі. Чашалісцікі зрастаюцца паміж сабой, песцік дэфармуецца, тычачкі кветак усыхаюць. Плады сапраўды становяцца «драўлянымі», неядомымі. Звычайна градкі, заражаныя гэтай хваробай, губляюць да 40 % ураджаю.

Важна: узбуджальнік хваробы не перадаецца праз насенне!

Увосень, у сухім бацвінні таматаў узбуджальнік гіне, але жыве на шматгадовых пустазеллях: бярозка, павітуха, чартапалох, цыкорый, малачай.

Вірус з пустазелля на таматы пераносіць насякомыя.

Каб абараніць пасадкі таматаў ад столбура, імкніцеся высаджваць расаду ў цяплицу крыху раней і выдаляць шматгадовыя пустазеллі, асабліва бярозкі.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.12	21.19	16.07
Віцебск —	4.55	21.15	16.20
Магілёў —	5.02	21.09	16.07
Гомель —	5.06	20.58	15.52
Гродна —	5.28	21.33	16.05
Брэст —	5.36	21.26	15.50

Месяц

Поўня 21 ліпеня.
Месяц у сузор'і Авена.

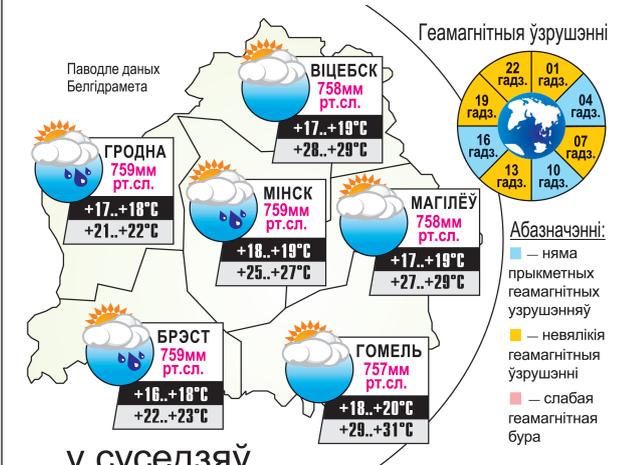
Імяніны

Пр. Арсенія, Гаўрылы, Івана, Міхаіла, Сымона, Фёдара.
К. Валянціны, Валянціна, Міхаіла, Рудольфа, Якуба.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

...у суседзях

ВАРШАВА	+24..+26°C	КІЕЎ	+28..+30°C	РЫГА	+21..+23°C
ВІЛЬНЮС	+21..+23°C	МАСКВА	+23..+25°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ	+27..+29°C

УСМІХНЕМСЯ

Мужчына расказвае псіхіятру:

— Кожную ноч мяне адольвае адзін і той жа кашмар. Я бачу сваю цешчу, якая ўваходзіць да мяне з кракадзілам на павадку!

— Апішыце падрабязней.

— Уявіце гэтыя лютыя жоўтыя вочы, грубаватую скуру, гэтыя зубы, гатовыя рваць усё на шматкі...

— Так... Жудасна...

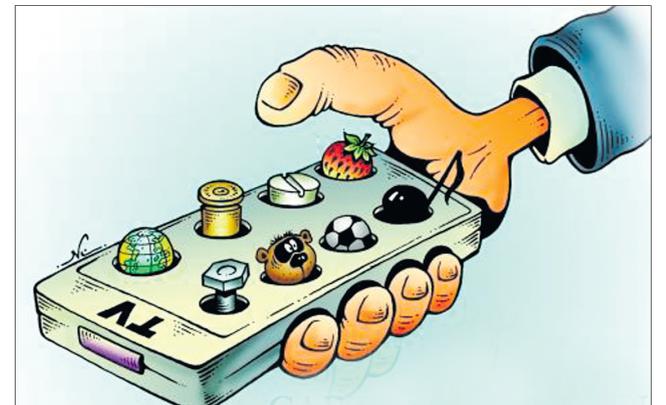
— А кракадзіла таксама апісваць?

— Вы так молада выглядаеце.

— Гэта проста ў мяне вочы дурныя.

— Любы, хочаш, я падару табе сваё сэрца?

— Ты мне нервы вярні!

25 ЛІПЕНЯ

Даты

Падзеі

Людзі

1924 год — Прэзідыумам ЦВК БССР зацверджаны ордэн Працоўнага Чырвонага Сцяга БССР, найвышэйшая дзяржаўная ўзнагарода Беларускай ССР у 1924—1933 гадах. Ім узнагароджваліся асобныя грамадзяне, прадпрыемствы, установы, арганізацыі і калектывы працоўных за асаблівыя заслугі ў справе сацыялістычнага будаўніцтва і абароны краіны. Скульптурна-графічны праект ордэна распрацаваў мастак Г. Змудзінскі. Уручэнне ордэна (як і ордэнаў іншых саюзных рэспублік) было спынена пастановай Прэзідыума ЦВК СССР ад 24 красавіка 1933 года ў сувязі з увядзеннем адзінай агульнасаюзнай сістэмы ўзнагарод. Першае ўзнагароджанне найвышэйшым знакам адзнакі БССР адбылося 19 снежня 1924 года. Тады ордэна ўдастоіліся меліярацыйныя таварыствы вёскі Васількі Бялыніцкага раёна і вёскі Астроні Чавускага раёна. Усяго за час існавання ордэна яго кавалерамі сталі каля 170 чалавек і калектываў.

1944 год — войскі 1-га Беларускага фронту вялі баі па акружэнні заходняй Брэста групоўкі фашысцкіх войскаў у складзе трох дывізій.

1954 год — нарадзілася (в. Мазуршчына Салігорскага раёна) Валянціна Акалова, беларуская паэтка. Аўтар зборнікаў паэзіі «За тым лугам зеляненькім», «Вяртанне ў заўтра», «Я люблю сваю Белую Русь...» і інш. Асобныя вершы пакладзены на музыку.

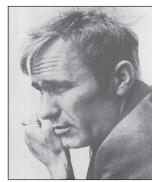

325 год — прыняцце Нікейскага сімвалу веры — сімвал і вызначэнне веры, які найбольш шырока выкарыстоўваецца ў хрысціянскай літургіі. Быў названы ў гонар горада Нікея (цяпер горад Ізнік на тэрыторыі Турцыі) на Першым Усяленскім Саборы, што быў праведзены там у 325 годзе. Прызнаны Каталіцкай Царквой, Праваслаўнай Царквой, Царквой Усходу, усходніх праваслаўных цэркваў, Англіканскай царквой і многімі пратэстанцкімі дэнамінацыямі. У візантыйскім абрадзе заўсёды сляваецца падчас Літургіі, непасрэдна папярэднічае анафара (эўхарыстычнай малітве), а таксама штодня чытаецца вечарам і на розныя іншыя нагоды.

1261 год — імператар нікейскі Міхаіл VIII адваяваў у крыжакоў Канстанцінопаль і аднавіў Візантыйскую імперыю.

1909 год — французскі вынаходнік, авіятар і прадпрымальнік Лу Блерыё ўпершыню ў гісторыі пераляцеў праз Ла-Манш. Яго палёт заняў 37 хвілін. Ён стаў першым французам, які атрымаў пасведчанне пілота.

1929 год — нарадзіўся Васіль Макаравіч Шукшын, расійскі пісьменнік, кінарэжысёр, сцэнарыст, акцёр. Аўтар кніг «Сельскія хыхары», «Характары», «Там удалечыні» і інш. Здымаўся ў фільмах «Каліна чырвоная», «Печкі-лавачкі», «Яны змагаліся за Радзіму» і іншых.

ГЕНРЫ ФОРД:

«Чалавек памірае тады, калі перастае мяняцца, а пахаванне — проста фармальнасць».

